

PILISVÖRÖSVÁR *Ma*

1993

PILISVÖRÖSVÁR NAGYKÖZSÉG LAPJA

V. ÉVF. 55. SZÁM AUGUSZTUS

ÁRA: 35 Ft

PROGRAMTERVEZET A „VÖRÖSVÁRI NAPOK”

RENDEZVÉNYSOROZATÁHOZ

1993. augusztus 12–20. között

Augusztus 12. csütörtök

„Halastó kemping”

Fúvóskoncert a Francia Ingwilleri
Fúvószenesi Egyesület
közreműködésével

Augusztus 13. péntek 19 h

Nemzetközi Folklórműsor
a Községi Házban –
francia – német – vörösvári
együttesek részvételével.
Utána fogadás 300 fő részére.

Augusztus 14. szombat 19 h

Magyar – német Folklórtalálkozó
és Búcsúbál a Községi Házban.

Augusztus 14. 19 h

Magyar – Francia Folklórtalálkozó
a Halastó Kempingben.

Augusztus 15. vasárnap 10 h

Római Katolikus Istentisztelet
a Községi templomban.
Magyar – német – francia Búcsúbál
a Községi Házban.

Augusztus 16. hétfő 18 h

Nyugdíjas klub búcsúbálja
a Községi Házban

Augusztus 16. 18 h

Búcsúdélután a Német Községi
Házban (Kápolna u.) Magyar –
francia – német együttesekkel

Augusztus 19. csütörtök

Játékos Sportvetélkedő
a Kemping területén.

Augusztus 20. péntek

Augusztus 20. Szent István napi
Ünnepség a Kemping területén, és
a Sörsátorban.

A TARTALOMBÓL:

Községünk lakáspolitikai helyzete
Falumúzeum megnyitója

Községi hírek

- Új igazgató a Zeneiskolába
- Temető üzemeltetése
- Pinceklub munkálatairól
- Általános rendezési terv elkészítése
- Kárpótlás helyzetéről
- Községi ingatlanértékesítések

Gyógyító növények,
a csalán alkalmazása

Kultúra – OPUS tudományos folyóirat
következő számából
– tartalom ismertetése

Vélemény, tájékoztatás
a szemétdíjmelésről

Orvosi tanácsok: halláscsökkenésről

Környezetvédelem:

háziállataink betegsége, gyógyítása

Olvasói kérdés: Környezetünk
helyzete, hogyan és mit kell tenni?

Egyházi hírek – írások:
hiszem az örökéletet

Gazdaság:

országunk pénzügyi helyzete

Jó, ha tudja: Kinek nem kell tv-díjat

fizetni, kinek jár várandósági pótlék

Versenytárgyalás, üdülés

Otthonunk

Mindnyájan Vörösváron lakunk,
mert ez a mi igazi otthonunk. De
jobban érezzük magunkat a
Napos Otthonban. Mert ott
vannak azok, akikkel együtt
érzünk és mindenkit szeretünk.
Mert nekünk időseknek fáj már
mindenünk, de azért nevetünk és
énekelünk, mert így jó ez
nekünk. Verselünk, szavalunk,
még táncra is perdülünk. Ezért jó
ott nekünk, mert ez nekünk
időseknek a napos oldalunk.

minden klubtag nevében
Ziegner Antalné

Beszéljük meg...

Községünk lakáspolitikai helyzetét

Ez alkalommal községünkben önkormányzati tulajdonban álló lakások kérdéseit indokolt áttekinteni, azért is, mert ezeket a lakásokat jelenleg bérlakásként használják, egy részük pedig valamilyen községi szolgálathoz, feladat ellátásához kapcsolódik. E lakásállomány feltérképezése, a műszaki állapot, a bérlők szociális helyzete szempontjából folyamatban van, egy igazságos és szociális koncepció kialakítása e feltérképezés nélkül nem képzelhető el. Községünk bérlakás helyzete az általános rendelkezéseknek megfelelően alakult, számtalan kötöttséggel és öröklött problémával, amelyek már nem egyeztethetők össze az önkormányzat tulajdonosi önnállóságával. Korábban olyanok is bérlői joghoz jutottak, akik a helyi rendeletek szerint bérlakásra egyébként nem lettek volna jogosultak. Sőt a cserélők és a kedvezményezettek többsége másképpen szerezhetett volna lakást, ezzel elvonták a lakáshoz jutás lehetőségét azoktól akik rászorultságuk folytán jogosultak lehettek volna. A lakások ú. n. „szolgálati jellege” alapján különböző visszasságok is történtek, az egyébként megkérdőjelezhető jogosult különféle címeken, többszöri csere, sokszor csak jelképes árú vétel mellett indokolatlan előnyhöz jutva zsugorította a községi bérlakások számát. A lakbéréket központilag számított értékben állapították meg. A hosszú időn keresztül változatlan, fix összegben meghatározott lakberek a fenntartási költségeknek csak töredékét fedezik. A felújításhoz szükséges összeget az önkormányzati költségvetésből kell biztosítani. Az alacsonyan tartott lakberek igazságtalanok, mert a valódi rászorultságtól függetlenül egyforma terheket ró a bérlőkre. Azok kaptak nagyobb hányadot a lakáscélú állami támogatásból, akik magasabb komfortfokozatú és nagyobb alapterületű lakásban laktak. A tulajdonos elemi joga, hogy rendelkezze a tulajdonával, ez esetben az önkormányzat is a lakások bérbeadásával, ez azonban csak korlátok között érvényesül és újabb visszasságok forrása.

Lakáscsere esetén általában elfogadott, hogy a bérleti jog értékét hasonló adottságú lakás forgalmi értékének 50-60%-ában határozzák meg. Ez az összeg lényegesen magasabb, mint a hatósági kiutalás esetén fizetendő használatbavételi díj. A bérlő a lakást elcserélheti, lemondhat a bérleti jogról, ami a községi költségvetést terhelő díj kifizetésével jár, de a bérlő a lakást albérletbe adhatja, bárkit befogadhat és így tovább. Az önkormányzat tulajdonába került lakásállomány bérbeadása számos ellentmondással, erősen deformált rendszerben történik. Mindezek mellett szükség van arra, hogy az önkormányzatok szociálpolitikai funkciói és a lakásgazdálkodási feladatainak ellátásához bérlakásállománnyal rendelkezzenek, tegyük hozzá valódi bérleti jogviszony keretében hasznosítható lakásállománnyal.

Az eddig vázolt helyzet, az önkormányzati lakásállomány csökkenése, az új lakások építési lehetőségeinek fedezeti szűkülése tette szükségessé, hogy a kormány május 6-án új lakáskonceptiót fogadott el. Úgy vélem ez önkormányzati keretekben is irányadó lehet, ezért térnék ki egyes részletkérdéseire.

A kormányzati koncepció lényege: *hosszabb távon piaci viszonyokat kell teremteni lakásügyben is. A kívánatos cél az, hogy mindenki olyan lakásban lakjon, amilyenre futja a jövedelméből.* A jövedelmek hosszú időn át nem voltak és ma sincsenek arányban a lakáshozjutás és lakásfenntartás költségeivel, ezért *az államnak mérsékelnie kell a jövedelmek újraelosztását.* Kevesebbet kell elvonni a keresetekből, hogy ki-ki maga oldhassa meg a gondjait, köztük a lakásgondját is.

A lakásgazdálkodás teljes piacosítása – távlati cél, de a kispénzű emberek gondolataiban már ma munkál a félelem: *a lakberek, lakásfenntartási költségek piaci szintre emelkedése nem szorítja-e ki őket a nehezen megszerzett jelenlegi komfortos otthonaikból.* A kérdés – kizorolhatnak-e komfortos otthonaikból a szegények? – *A szociális törvényben megfogalmazott lakásfenntartási támogatást nem csak a komfort nélküli lakásban élők kaphatják, hanem*

mindazok a rászoruló, akik a család nagyságának megfelelő méretű lakásban laknak! Az önkormányzat erről szóló rendeletét már megalkotta. Szó sincs arról, hogy akinek nincs elég pénze, annak csak komfort nélküli otthona lehet. Az önkormányzatokat ösztönzik, hogy tartsanak fenn úgynevezett szociális lakásokat. De senki sem gondolja, hogy a városszéli félnyomortelepeket kellene ilyen célra fenntartani. A tervezett lakástámogatási rendszerrel éppen azt érjük el, hogy egy a neki megfelelő méretű lakásban lakó, de anyagi gondokkal küzdő család ne kényszerüljön feladni komfortos otthonát, hanem kapja meg a szükséges támogatást.

A lakásgazdálkodás átalakítását célzó kormányzati elképzelések szerint – *a rászoruló családok biztonságát a lakáshoz és a jövedelmi viszonyokhoz igazodó pénzügyi támogatással fogják biztosítani, s nem a lakberek és a lakáshitelkamatok hatósági korlátozásával.*

A lakásépítés támogatásának tervezett konstrukciói

A jelenleg érvényes törlesztési támogatás helyébe az elképzelések szerint az úgynevezett *halasztott kamatfizetésű kölcsön* lépne, ami azt jelenti, hogy a *hitelhező pénzügyi kezdetben eltekint a magas kamatok beszedésétől, és a meg nem fizetett kamat összegével a tőketartozás összegét növeli.* Később az adós jövedelmének növekedésével a törlesztőrészek is nőnének. A tartozást az adós a tervezett futamidő alatt úgy fizeti vissza, hogy *egyetlen alkalommal sem kell jövedelmének egy bizonyos százalékánál (pl. 25 százalékánál) nagyobb anyagi megterhelést vállalnia.*

A hitelkonstrukció részeként *lehetőségessé válik 3 gyermek 8 éven belüli vállalása esetén szociálpolitikai kedvezmény megelőlegezése is.* A gyermektelen fiatal házaspár hitelt vehetnek fel, és amennyiben a törlesztés első 8 évében gyermekük vagy gyermekeik születnek, akkor a gyermek születésének időpontjában, tartozásuk összegéből levonják a gyermek után járó szociálpolitikai kedvezménynek az eltelt időszak szerinti

kamatos kamatokkal növelt összegét. Az új támogatási rendszer várhatóan 1994-től kezdődően lép életbe. Az új rendszerben a 8 ezer forint induló törlesztőrészletet vállaló család – jelenlegi átlagosan kb. 720–850 ezer forinttal szemben – kb. 1,8 millió forint hitelre lenne jogosult.

A Parlament – a médiák tájékoztatása szerint – megalkotta a lakástörvényt, ez azonban lapzártáig közzétételre nem került. Mindezek alapján – nézetem szerint – a következőkre kell választ adni a lakáspolitikai kérdésekben:

1. Ki dönt arról, hogy hol és hogyan laknak az egyes polgárok? Vajon dönthet arról az egyén a saját személyes teljesítőképessége alapján, vagy az állam, a társadalom dönt helyette, esetleg ellene?

2. Ki fizeti a lakhatás költségeit? A felhasználó, az állami közösség,

a végén a tulajdonos, ha tulajdonát megfelelő ellenszolgáltatás nélkül kell rendelkezésre bocsájtania?

3. Hogyan biztosítják a megfelelő lakáslehetőséget a szociálisan gyengébbek, a gazdaságilag kevésbé teljesítőképes polgárok számára?

4. Milyen védelemben részesül az egyén a gazdasági hatalommal, az emberi fogyatékoságokkal szemben?

Válaszokat kell találni a szociális piacgazdaság modelljében. Ez a modell két összetevőből indul ki. A piacgazdasági összetevő arra irányul, hogy a polgár a szabad lakáspiacon elégíti ki igényeit saját elképzeléseihez és teljesítőképeségéhez mérten. A szociális összetevő abban áll, hogy az állam jogi kereteket és segédeszközöket biztosít, amennyiben a piaci erők csődöt mondanak az egyén

lakásigénye kielégítésének biztosításánál. Lakáspolitikánkat a következő alapelvek vezérelhetik: a lakás piac alapvetően magángazdasági szervezeti keretek között működik. Az egyéni felelősség alapelve érvényesül. A lakáskörülmények az egyén életének, személyes terveinek részét képezik. Ennek megfelelően az egyén maga keresi ki a lakását. Önmagának kell finanszírozni.

A felvetett kérdésekkel foglalkozik a Képviselő-testületnek beterjesztett lakáskonceptió. Ennek jóváhagyása után megkezdhető egy igazságos és a szolgálati férőhelyeket kielégítő, a szociális rászorultságot figyelembe vevő bérlakás gazdálkodás. Ezekre a kérdésekre a lakáskonceptiónk elfogadása után a következő számban térnék vissza.

Botzheim István
polgármester

MEGHÍVÓ

A FALUMÚZEUM ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁRA

A Pilisvörösvári Hagyományörző Egyesület szeretettel meghív minden érdeklődőt az elkészült Falumúzeum ünnepélyes felavatására. A Kápolna u. 10. sz. alatti épület beszentelése és az ünnepi műsor augusztus 16-án (búcsú hétfőn) délután 3 órakor kezdődik. A műsorban szerepelnek: Német Nemzetiségi Táncegyüttes: Német Nemzetiségi Fúvós Zenekar: Gromon Ágota: Tagscherer István: Nemzetiségi Énekkar: Egyházi Énekkar: Francia Zenekar: Guthnéni: Bogár Erika: Manhertz Emese. Az ünnepség részét képezi még a délelőtti 10 órakor kezdődő német nyelvű hálaadó szentmise, valamint a temető nagykeresztjénél történő virágelhelyezés is.

Egyúttal nyilvánosan köszönetet mondunk a bonni Német Belügyminisztériumnak (Bundesministerium des Innern), akitől a pénzt kaptuk a ház megvételére és teljes felújítására.

Köszönetet mondunk továbbá mindazoknak a támogatóknak akik valamivel hozzájárultak nehéz feladataink megoldásához. Elsősorban dr. Pálos Miklós államtitkár úrnak, aki elsőként támogatott bennünket. A Magyar Terranova Kft. vezetőségének és személy szerint Mező Barna úrnak, aki a nagy értékű nemesvakolatot ingyen adományozta a felújítás céljaira.

Támogattak bennünket jogászai szakértelmükkel dr. Rubányi István és dr. Brathianu Dan László. Vig Zoltán és felesége a

tervrajzokat készítették el. Segítségnkre voltak Botzheim István polgármester, Sörös János, a Nemzetiségi Bizottság elnöke, valamint dr. Búcsi Sándorné műszaki csoportvezető is. Nagy szerepe volt dr. Balogh Andorné (Pécs) eszmei támogatásának. Dr. Sepp Kashofer (Ausztria), Markus Haas (Németország) s néhány vörösvári származású német polgár is hozzájárult a múzeum létrejöttéhez.

Köszönettel tartozunk Mátrai Mátyás vállalkozónak, aki az üvegezést ajánlotta fel díjtalanul és Hau Jánosnak, aki a szénapadlás tetőjavítását végezte. Koch Péter kivitelező a kaput és a kerítést készítette el ingyen, Rádlér György (Pilisszentiván) kőművesmunkát végzett, Stocker István és a Vízművek az utcáról történő vízbekötést végezték el felajánlasként.

Tagscherer György és barátai a gyűjtemény átszállítását vállalták magukra, ami szintén nagyon nagy segítséget jelentett. Az udvar rendbehozatalához és szépítéséhez járultak hozzá: dr. Harmat Attiláné tanár és tanítványai, a Reich virágüzlet, a helyi cserkészek, valamint a Kertbarátok Köre.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a hosszú évek folyamán kiállítási tárgyak nagylelkű odaajándékozásával (ruhák, bútorok, szerszámok, kézimunkák, szentképek, imakönyvek, szobrok stb.) lehetővé tették a gyűjtemény létrejöttét.

Köszönetet mondunk azoknak is, akik jó-

tanáccsal, észrevétellel vagy a küzdelem folytatására való biztatással támogattak bennünket.

Köszönetet mondunk azoknak is, akiket meg kellene még említenünk, de legjobb szándékunk ellenére esetleg kimaradtak.

Végül, de nem utolsósorban, mint az egyesület elnöke, köszönetet mondok az egyesület minden tagjának és szimpatizánsának, akik a takarítás nehéz munkájában segítettek, időt és energiát nem kímélve.

Kérjük Vörösvár polgárait, hogy a nyitva tartási idő közlése után tiszteljék meg fáradozásainkat, s tekintsék meg a múzeumot, amelynek létrejöttéért azért küzdöttünk olyan sokat, mert szeretnénk legalább egy maroknyi emléket állítani azoknak az ősöknek, akiknek többnyire csak szenvedés és küzdelem volt osztályrészük („Tod-Not-Brot”), s akiknek erkölcsi helytállása révén nekünk ma könnyebb az életünk. Az ő példájuk követésével szeretnénk szebbé tenni községünk ünnepeit és hétköznapijait egyaránt.

Kérjük mindazokat, akik úgy érzik, hogy ehhez a munkához segítséget tudnak nyújtani, jelentkezzenek az egyesületnél, s kapcsolódjanak be erkölcsi és tárgyi érték-megőrző munkánkba.

Gromon Andrásné
a Hagyományörző Egyesület elnöke

Községi hírek – tájékoztatások

Új igazgatója van a zeneiskolának Hoós Sándor személyében.

akinek pályázatát minősített többséggel fogadta el a Képviselő-testület június 24-i ülésén a KDNP-frakció többségének ellenszavazataival.

Az energikus, fiatal pályázó szoros versenyben nyerte el a vezetői kinevezést 1998-ig. Képzettségét tekintve fúvós szakban járatos igazgató várhatóan tovább viszi a vörösvári fúvós hagyományokat és jól tudja hasznosítani Záhony város zeneiskolájának élén szerzett tapasztalatait. Az új igazgató a nyár folyamán költözik településünkre.

Várhatóan nyugvópontra jutnak és megszűnnek a temetővel kapcsolatos folyamatos panaszok és tarthatatlan állapotok.

Miután a temető üzemeltetését és rendjét a Kegyeleti Szolgáltató Vállalat vezetői, sem a hosszú évek óta itt dolgozó, közvetlen munkát végző munkatársai nem tudták el látni, határozott lépésekre volt szükség. A polgármester az elmúlt év őszén saját elhatározásában a Képviselő-testület utólagos egyhangú jóváhagyásával felbontotta a szerződést és ezzel a vállalat fennhatóságát és működését a temetőben. Az üzemeltetésre a Képviselő-testület pályázatot hirdetett, melyre két pályázat érkezett, a Kegyeleti Szolgáltató Vállalattól és Molnár Sándor magánvállalkozótól. A beérkezett pályázatok alapján a Képviselő-testület nem hirdetett eredményt, hanem a vállalkozóktól a pályázatuknak szerződéstervezettel való kiegészítését kérte. A nyertes pályázók szerződése vállalásként tartalmazza mindazon feladatok ellátását, amit az eddigi személyzet elmulasztott. Tehát várhatóan lesz gazdája a temetőnek, elszállítják

és nem engedik tovább heverni az elbontott, szertehagyott sírköveket, elszállítják a szemetet, gondozzák a katonasírokat, takarítják a temető útjait, közttereit, fogadják a lakossági panaszokat, nyilvántartják a sírkőépítőket, ellenőrzik a munkavégzés utáni rendet, vezetik a sírnyilvántartást és naprakészen tartják a sírhelyeket amit az eddigi üzemeltetők után drága pénzen újra kellett felmérni. A Képviselő-testület névszerinti szavazással öt évre bízta meg a magánvállalkozót az üzemeltetéssel. KDNP-frakció három tagja az eddig dolgozott személyzettel községi üzemeltetés mellett foglalt állást, így Gromon István, Dr. Baska Ferenc, Krupp László nemmel szavazott. Tartózkodott Keszler József.

A Kegyeleti Szolgáltató Vállalat sem vonul ki a községből, üzletét fenntartva versenytársa lesz Molnár Sándornak, biztosítva a monopolhelyzet elkerülését. Tehát mindkét cég vállal temetéseket, csupán a temetőn belül nyert üzemeltetői jogot a magánvállalkozó a már említett szigorú szerződéses feltételekkel.

A polgármester felhatalmazást kapott a Képviselő-testülettől 80.000 DM erejéig az Ifjúsági Egyesület és az Önkormányzat által közösen használt pinceklub munkáinak elvégzésére.

Az e célra felhasználható valutaösszeg teljes egészében Gröbenzell partnerközségünk cél-támogatása. A klub a község háza udvarán lévő tűzoltó szertár alatti, több mint száz négyzetméteres pincében lesz kialakítva.

A Képviselő-testület felkérte a kivitelező, Muttnyánszky Ádám Szakmunkásképző Iskolát takarékos munkavégzéssel érje el, az összegből a csatlakozó csúnya fél-tetős raktársorra magastető

építésével tegye lehetővé a tetőtérben további, ifjúsági célra rendelkezésre bocsátható terek kialakítását. Így szolgálja ez az összeg tágabb értelemben a községet is.

Nem tudott határozni a Képviselő-testület a kultúrház előtti közlekedési lámpa ügyében.

A kultúrház előtti balesetveszélyes csomópont kialakítására két változatú terv, három kivitelező, és a költségvetésben e célra előirányzott 1,5 Mft állt rendelkezésre. Keszler József aggodalmának helyt adva a testület elhalasztotta a döntést mindaddig, míg a lámpa hatását a gépjárműforgalomra, annak esetleges torlódására ki nem vizsgálják. A vizsgálatot egy esetleg villogó sárga lámpasor létesítésére is ki kell terjeszteni.

Az Általános Rendezési Terv (ÁRT) elfogadási menetrendjét jóváhagyta a Képviselő-testület.

A több mint egy éve folyó tervezési munkát a PESTTERV májusban fejezte be a tervek leszállításával. A jóváhagyási menetrend a következő:

1. A közlekedési tervrészt vissza-utalja a törvény szerinti részletes kidolgozásra. (Csomópontok kidolgozása a 10 úton.)
2. Polgármesteri Hivatal megkéri a szakhatósági engedélyeket.
3. Polgármester megkezdi munkatársaival a terv ismertetését. Az ismertetésre lakossági fórumokon kerül sor. A terv kialakítása során bevált módon a Bányatelepen, a Ligeten és a Kultúrházban lakossági ismertetésekre, majd vállalkozók, egyesületek, intézmények vezetői véleményének, javaslatainak

Községi hírek – tájékoztatások

megismerése után kerül sor a Képviselő-testületi tárgyalásra, ill. a terv jóváhagyására.

4. A pótlólag elvégzendő munkák:
- mezőgazdasági külterületi (volt zártkeri részek) ÁRT szintű kidolgozása
 - a Kápolna u. 52-100. közötti szakasz telkeinek Tó-dűlő felőli út tervezése
 - Pozsonyi úti tömbfeltárás.

A Budapesti Kárpótlási Hivatal elutasította a „ROZMARING” TSZ földalap kijelölési tervzetet.

Mint ismeretes a Vörösvári Kárpótlási Fórum elfogadta, ill. kompromisszumot kötött a „ROZMARING” vezetésével, és remélhető volt a kárpótlási folyamat lezárása. A Budapesti hivatal a TSZ egész területet figyelte és valamennyi település elfogadott földalap kijelölése után hagyja jóvá a teljes tervzetet.

Létezése óta első telek eladásáról határozott a Képviselő-testület.

amikor a Lőcsei út 2663 hrsz-ú 598 m² nagyságú építési telket 421.600,- Ft-ért eladta. E döntésével a Képviselő-testület elvetette a Gazdálkodási és Településfejlesztési Bizottság javaslatát, miszerint a telket árverésen kialakuló napi áron, a jelentkezők potenciális vevő elővásárlási jogon és külön bérzbeli szociális támogatásával javasolta értékesíteni.

Önkormányzatunk folyamatosan vizsgálja felül az üdülőtelkekre előírt beépítési kötelezettséget.

A „tavak-környéki” telkeket a hetvenes évek elején húsz-ötven ezer forintos összegekért zárt körben értékesítették. A telkek tartós használatba kerültek szerencsére beépítési kötelezettséggel.

A törvény erejénél fogva a beépítési kötelezettséget teljesítő tulajdonosaivá váltak a telkeknek. Szintén törvény biztosítja a községnek, mint eredeti tulajdonosnak, hogy az építési kötelezettséget nem teljesítőktől a vételár, annak kamatainak és a ráfordításaik kifizetése után visszavonja a tartós használatot. A visszavételnek az az értelme, hogy tulajdonosként az önkormányzat árverésen érvényesíteni tudja a telkek napi árát, ami ma telkenként millió forint felett becsülhető. Tehát mindaddig érdemes visszafizetni használatbavételi díjat és pl. féligkész épület árát, míg ezek az összegek a telek napi árából levonva többletbevételként jelentenek.

Képviselő-testület egy Csuka utcai telek földhasználati jogát vonta vissza azzal, hogy a tulajdonossal kötött egyezség értelmében 500.000,- Ft összeget visszatérítve, a telket árveréssel értékesíti.

GYÓGYÍTÓ NÖVÉNYEK A csalán

Általános tudnivalók: kertek végében, erdők, ligetek, árkok szélén nő. Megszárván már nem „szúr”. Teának ízletes. A friss hajtásokat gyűjtjük májusban, vagy a kaszálás utáni növény. Leghatásosabb a virágzás és a magok érése előtti időszak. Szedhető egész nyáron, de lehetőleg a „négy felső sor” levélzete. A gyökereket szeptembertől ássuk ki, amikor már szikkadni kezd. Figyeljünk a szomszédságban élő árvacsálnra, ezen nincs csalánször, s hasznosítása is eltérő. A tea szaküzletben, Pilisvörösváron is kapható, a büfével szembeni üzletben.

A csalán gazdag A, B, C, U vitaminokban, ásványi anyagokban (vas, magnézium, nátrium, kálium, kalcium, foszfor). Teája, forrázata kiváló köhögéscsillapító, torokgyulladás, magas vérnyomás, vérzékenység, gyomorgörccs, hasmenés, máj-, vese-, epebántalmak, allergia, fáradékonyság ellen-szere, vértisztító, vízajtó. Csökkenti a cukorbetegség vércukorszintjét. Jó hatású gyulladásos, reumás fájdalmak, bőrkütiés ellen. Enyhíti a vérkeringési zavarokat; a kombinált kúra: tea, boro-

gató, fürdő és étkezés egy időben.

Teakúra: Egy csésze teahez 1 evőkanálnál szárított levelet forrázzunk le. 10 perc után leszűrve fogyasztjuk. Három hétig igyuk, mindennap 3-4 pohárral. A kúra megtisztítja a szervezetet a mérgező anyagoktól. Oldja a fizikai fáradtságot, kimerültséget, feszültséget, serkenti az emlékezetet, az anyagcsere-folyamatot. Hatása fokozható, ha a tea friss levelekből készül, s egy időben friss leveleket átturmixolva – napi 3x1 evőkanállal – fogyasztunk tejtermékbe, túróval, tejföllel keverve.

A gyökértea – 1 csésze tea 1 evőkanálnál gyökérből, áztatással vagy forralással készíthető. A növényt hideg vízbe tesszük, 3 percet forraljuk, 10 percet pihentetjük. Gondosan szűrjük. Étkezés előtt igyunk 3x1 csészényit 3 héten át.

Szépségápolás: Szép fényű, könnyen fésülhető a haj, a zsírosodást, korpásodást és a hajhullást gátolja, ha a levél forrázatát hígítással használjuk hajöblítésre. Különösen ajánlott a haj festése utáni mosásra. A fejbőrt erősíti az egyenlő arányú levél és

gyökér főzete. Egymaroknyi szükséges 1 liter hideg vízhez. 10 perc forralás, 20 perc pihentetés. Leszűrve öntjük üvegbe. Rendszeresen, ha lehet naponta dörzsöljük be vele fejbőrünket. Ajánlatos 6 naponta új főzetet készíteni.

Étkezési célokra: csalánleves. Egy maréknyi friss, zsege csalánlevelet forró vízbe dobunk, majd lecsurgatjuk, kinyomkodjuk és turmixoljuk. Azonos mennyiségű áttört sóskához keverjük. Felengedjük csontlével vagy leveskockával ízesített vízzel. A forró levest 1 evőkanálnál lisztből, 1 tojásból és 2 dl tejföllel készült habarással sűrítjük. Sóval, cukorral ízesítjük. Reszelt sajtot, pirított zsemlekockát adunk mellé.

Vegyes főzelék. Gyöngye, friss leveleket – csalán, retek, karalábé, szőlő – megmosunk, lecsepegtetünk és felmetelünk. Vajban vagy margarinban kevés cukrot megpirítunk, s megpároljuk benne fedő alatt a zöldféléket. Sózva, zúzott fokhagymával tálalható.

A Képviselő testület két új igazgatót választott a két általános iskola élére

Úgy gondolom, hogy az új tanév kezdése előtt, fontos, hogy megismerjék a két általános iskola igazgatóját. Most Gordos Dénest, a Templom téri iskola igazgatóját, következő számban Neubrandt Istvánt, a Vásár téri iskola igazgatóját mutatjuk be.

Előzményként hadd írjam le a jelenlegi Képviselő-testület (a KDNP három képviselője Gromon István, Krupp László, Baska Ferenc kivételével) olyan igazgatókat keresett, akik felvállalják a nevelésben a keresztényi eszmerendszert, és ezek szellemében képzelik el az erkölcsi nevelést az iskolákban. Miért fontos ez? Valamennyien tudjuk, nap mint nap tapasztalhatjuk, gyakran saját bőrünkön érezzük, hogy a 45 évi vallásellenesség hatására a keresztény erkölcs normarendszer szerint élő emberek száma bizony erősen megcsappant. A felnőtteket megváltoztatni már nagyon nehéz. Ezért csak abban reménykedhetünk, hogy a most felnövő generáció, ha másfajta nevelést kap, más, jobb, tisztább emberré válhat. Soha életemben nem voltam biztosabb semmiben, mint abban, hogy ezt el kell kezdenünk! Óvodás, kisiskolás korban, hogy 15–20 év múlva jobb világ lehessen ebben a sokat szenvedett hazában. Kedves vörösvári szülők, ugye egyet értünk ebben? Ehhez kerestünk az iskolák élére olyan embereket, akik ugyanezt tűzik ki célul. Nem könnyű ám ilyen embereket találni. A pedagógusok között, akiket teljesen más szellemben neveltek (marxizmus, istentagadás) nagyon kevés ilyen szellemben gondolkodó, vezetésre alkalmas emberrel találkoztam. Pedig 15–20 pályázatot is meghallgattunk az utóbbi időben. A Képviselő-testület kétharmados többséggel két pályázatot talált a jelentkezők közül megfelelőnek. Senki nem állítja, azt, hogy ezek teljesen hiba, emberi gyarlóság nélküli emberek. Különben önmagáról is ki meri ezt mondani? Nem is ez a lényeg! Munkájával, emberi hozzáállásával bizonyítsa, hogy amit pályázatában megírt, amit célul tűzött ki, azt valósítsa meg! Márpedig e két igazgató ennek a reménynek megfelelt. Bemutakozásként hadd idézzek Gordos Dénes pályázatából:

SAKMAI ÉLETRAJZ

Tanulmányaim, iskolai végzettségem:

- Tanárképző Főiskola, Eger (magyar–történelem szak)
- Népművelés (kiegészítő szak), Budapest (népművelő)
- Római Katolikus Kántorképző (okleveles kántor)

Tanulmányaim során megszerzett képesítéseimhez megfelelő gyakorlat is párosul.

Tanári munkám:

- 1970. szept. 16. – 1972. nov. 30. Bő, Általános Iskola
- 1974. febr. 1. – 1975. júni. 8. Bicske, Vajda János Gimnázium
- 1987. okt. 1. – 1991. júli. 30. Budapest
- 1992. aug. 1. – jelenleg is Terézvárosi Önkormányzat Erkel Ferenc Általános Iskola iskolaigazgató

1943. május 26-án születtem a Jász-Nagykun Szolnok megyei Kunmadaras községben. 1950-ben szüleimmel együtt a Rákosi rendszerben a hortobágyi Lenintanya fegyveres őrizetű internáló táborba kerültem. Szüleim 1953-ban Nagy Imre amnesztíja után, a szabadulást követően a család életfeltételeit újra próbálták megalapozni – hiszen az internálás teljes vagyonelkobzással történt –, de a megélhetés ezt követően is esetleges volt, mert édesapámat a munkahelyeiről sorozatosan elbocsátották.

1956-ban a Magyar Forradalom és Szabadságharc idején, akkor én 8. osztályos voltam, apám is és én is bekapcsolódtunk az eseményekbe. A forradalom leverését követően a megtorlás időszakában Kádár pufajkásai édesapámat olyan súlyosan bántalmazták, hogy ezért később életét vesztette.

1957–61-ben az esztergomi római katolikus ferences rendű gimnáziumban folytattam tanulmányaimat. Gimnáziumi tanulmányaim során nemcsak életem lelki megalapozottságát szereztem meg, hanem a ferences szellemiséget is életvitelembe plántáltam, valamint a jó ügyért való küzdőképességét is.

Érettségi után teológiai tanulmányokat folytattam, majd az Egri Tanárképző Főiskolán magyar–történelem szakot végeztem el.

A főiskolai tanulmányaim mellett zenei kurzusokat is végeztem, egyházi zenéből és magánénekből. Egyházi kántorkarnagyi oklevelet szereztem, amellyel összefüggésben jelenleg a máriaremetei bazilika gyakorló főkántora is vagyok. Ezt a tevékenységemet egyébként az egyház szolgálatában vasárnapi napokon látom el – nem anyagi megfontolásból –, mert középiskolai tanulmányaim költségeit Dr. Breznóczy Pál egri érsek úr magára vállalta és kizárólagosan neki köszönhetem, hogy tanulmányaimat a gimnáziumban befejezhettem.

Vezetői elvárás

saját magammal szemben

Úgy érzem, hogy ezt az iskolát, amely jelenleg is sok eredményt, magas oktatási és nevelési színvonalat tükröző munkát tud felmutatni, csakis egy po-

zitív emberi magatartás szoros kapcsolatában, a munkához, a kötelességhez való viszony felelősségteljes vállalásával lelkiismeretesen lehet jól vezetni. Biztosítani akarom, hogy az intézményben a kezdeményezési készség, az új felismerésre és alkalmazásra való törekvés, a közösségalkotás érvényesüljön.

Eleget akarok tenni annak a követelménynek is, hogy az iskola irányításánál minden helyzetben emberies, igazságos, segítőkész legyek.

Ennek érdekében az eddig elért eredményeket megőrizve az alábbiakat tervezem megvalósítani:

– A bérek alakításánál az iskolai végzettség, az életkor figyelembe vétele mellett érvényesíteni akarom a teljesítményt, a pedagógiai eredményesség díjazását.

– Tantestületünkben a pedagógusok szakmai értékelését, megítélését csakis személyes tapasztalataim alapján a szakmai munkaközösségek vezetőinek közreműködésével tudom elképzelni. Az oktató-nevelő munka megítélése elválaszthatatlan a pedagógus személyiségétől, önmaga által felállított és gyakorlatban is alkalmazott értékrendjétől, felkészültségétől, a szakmai fejlődés és megújulási készségétől, a többre-jobbra törekvéséről, a gyermekek, szülők, kollégák által a róla alkotott képtől, az oktatás eredményességétől.

Mindez lehetőséget is biztosít a tantestület azon tagjainak, akik vágyat éreznek a megújulásra, akik hajlandók az újért dolgozni, akik a feladatok újrafelfogásával a testületi egységet képesek megteremtteni és erősíteni, hogy ki-ki megtalálhassa a helyét ebben a közös munkában, amelynek zavartalanságát intézményvezetőtől joggal elvárható határozottsággal biztosítom.

– Az erkölcsi nevelés hatékonysága érdekében folyamatos együttműködés az egyházakkal (a hitoktatók munkáját támogatjuk az alapvető erkölcsi értékek megszilárdítása érdekében szoros együttműködünk velük).

Nyitott iskolát szeretnék, amely a megfelelő időben érzékenyen, a legkorszerűbb pedagógiai eljárásokkal reagál a társadalom igényeire és a változásokra. Ez csak kölcsönös bizalmon, megbecsülésen, őszinteségen alapuló közvetlen emberi kapcsolatok révén valósítható meg pedagógus–pedagógus, pedagógus–szülő, pedagógus–diák között egyaránt. Szeretném biztosítani azt a derűs, nyugodt légkört, amely emberhez méltó, amely a személyiséget kibontakoztató, jó határfokú, eredményes munkához nélkülözhetetlen.

Dr. Havasi Lászlóné

Kultúra

OPUS

a Pilisi-medence
irodalmi – kulturális folyóirata

Augusztus közepén-végén jelenik meg a Pilisi-medence Kulturális Alapítvány irodalmi – kulturális folyóiratának, az OPUS-nak a nyári száma.

A tartalomból:

Pikulaszó: „Pannónia dicsérete”

„A vidék az vidék. A pénz az pénz. Az érvényesülés leginkább szintén az. A kultúra pedig, úgy látszik, nem való vidékre. A harmadik felvonásokban nem a kapanyelek sülnék el.”

Szépirodalom

Szabó Károly versei

„Nem elég

Nekem nem elég az,
hogy mások annak látnak,
ami szeretnék lenni.

Árnyéknak lábad mellett,
suhogásnak lombjaidban,
pillantásnak a szemedben.”

Pintér Zoltán novellája („Csui!”)

„Az egyik szünetben, nyefióra előtt Dóra véletlenül felborította a köztünk álló tintásüveget. Szerencsére ki tudott ugrani a padból, így a ruháját megmentette. A nyitott füzet azonban elázott, a házi feladatával együtt. Valószínűleg nagy műgonddal készíthette, mert rögtön sírva is fakadt. Könnyes szemével eszre sem vette Ferit, aki ájtott a párhuzamos osztályból. A fiú egy darabig dermedten állt, aztán hirtelen mozdulattal belenyomta mutatoujját a tintatölcsébe. Dóra bőgése hűppögéssé szelídült, mert a dolog felkeltette az érdeklődését. Feri egy szót rajzolt a padra, az ujjnyi vastag tinta helyenként megfolyt, de azért olvasható volt: Csui!”

Írószemmel: Beszélgetés Sánta Ferenczel csobánkai házában életéről, műveiről, irodalomról, erkölcsről, politikáról.

„Október 23-ától kezdve november 5-éig mindent végigcsináltam, amit egy forradalomban végig lehet csinálni. De erről nem szívesen beszélek. Aki azt hiszi, hogy a forradalom egy szép, magasztos, tündöklő dolog, az forradalmat sohasem látott. Az csak a történelemben szép és magasztos. A forradalom háború, egy piszkos, mocskos háború, tele sírással, könnyel és vérrel és halállal. Aki nem volt benne, az nagyon sokat szeret róla beszélni, aki benne volt, az inkább hallgat...”

Művészet

Kutas Gyula esszéje: „Hallgasson régi zenét, és ne vezessen megszokásból”

„Ízlésvilágunkat és értékrendünket is kéretlenül és gyors szériatermeléssel vették gondjaikba a reklámokat és a videoklipek paneljeit kifundálók és sokszorosítók. Műveltségünket, különböző szituációkban tanúsított viselkedésünket tucatfilmek olcsó receptjei hizlalják, társalgási fordulatainkba belopják magukat a video-idiotizmus szlogenjei, katarzisa nem vágyunk, létünk problémátlan, illetve álproblémákkal teli, ugyanis a valóságokról egyszerűen nem akarunk tudomást venni. Nemzedékek nőnek fel lassan úgy, hogy nem ismerik a rácsodálkozás motivációs erejét, a katarzist, az igazi megrendülést.”

„Rap kontra RABB” (Greenpeace – Török Ádám-koncert Vörösváron)

„Az embereknek nincs pénzük, nagy váltás van a világban mindenhol, reméljük, hogy a kultúrának megint lesz helye a nap alatt, most nincs. Azért kell csinálni, nyomni, hátha vannak új emberek... Én azért is csinálom a RABB-ot, mert az utóbbi egy évben láttam, hogy igényük van a fiataloknak rá.”

Néprajz, helytörténet

„Én ehhez a néphez tartozom” (Tudósítás egy készülő könyvről)

„Míg gyűjtöttem az anyagot, s írtam a könyvet, egyre jobban éreztem, hogy én ehhez a néphez tartozom. Igaz, hogy magyar állampolgár vagyok, és a hazám Magyarország, szeretem a hazámat, és hű vagyok hozzá; zászlóm a piros-fehér-zöld trikolor; a himnuszom az „Isten áldd meg a magyart”, de a nemzetiségem, anyanyelvem és identitásom német.”

Fogarasy Mihály: „Törökvilág Vörösváron”

„Gyermekkorom idejéből emlékszem egy beszélgetésre két idős ember között a mai szakorvosi rendelő előtt: »Wau waunt ta X. Y.?« – Wo wohnt der X. Y.?« – »Tuat pa da Feistung. – Dort bei der Festung.« A válaszoló a mai Ásványbánya javító-műhelye felé mutatott.”

Nemzet és nemzetiség

Pintér Zoltán: Kivel játszunk? (Nemzeti-ségi öntudat kontra nyelvtudás Vörösváron.)

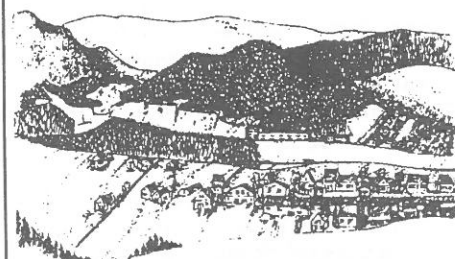
„A nemzetiségi öntudathoz minden időkben elengedhetetlen a nyelv ismerete. A családnév és a származás beszélt nyelv nélkül semmit sem jelent. Nem tudom, hányan írták be Vörösváron a népszámlálás alkalmával a statisztikai kérdőív »anyanyelve« rovatába, hogy »német«, de ezt valóságos kevesen tehették. Az anyanyelv ugyanis nem azt jelenti, hogy »a grószfater még tudott svábul«, hanem azt, hogy én (a nyilatkozó személy) tökéletesen beszélek svábul, esetleg jobban, mint magyarul.”

Pintér Zoltán: „Valahonnan – valahová” (Előítéletek nélkül az előítéletekről: keresztények és zsidók.)

„Ha meglátjuk azt a szóképet, hogy »zsidó«, akkor egy kis feszültség támad bennünk, mert óhatatlan lerakódott valami negatív a bensőnkben. Nos, ha zsidók meglátják a »keresztény« szóképet, akkor hasonló dolgot éreznek. Lényeges különbség, hogy nekünk csak előítéleteink vannak, nekik viszont tapasztalataik.”

OPUS

a Pilisi-medence
irodalmi – kulturális folyóirata

OLVASÓI LEVELEK

Mint a „Pilisvörösvár Ma” nagyközségi lap rendszeres olvasója szeretnék az 1993. június–július számban megjelentekre reagálni, s egyben kérem, hogy olvasói véleményemnek – amennyiben az eltérő véleményeknek is helye van a lapban – az előkészítés alatt lévő számban helyt adni szíveskedjék.

„Beszéljük meg...” címmel a polgármester úr többek között a szemétszállítási díj emelését is indokolta. Már a címet sem értem!

Megbeszélni azt szokás, ami még nem eldöntött, vagyis döntés előtt. Legalábbis az én fogalmam alapján működő demokráciában. A május 27-i Képviselő-testületi döntés indoklása nekem inkább rábeszélésnek, mintsem megbeszélésnek tűnik. Ezzel együtt tartom magam a címhez és én is elmondom a véleményemet. A támogatás nem elfogadásában igaza van a polgármester úrnak, az ő helyében én sem fogadnám el. Ebben az esetben viszont a díj megállapításakor a háztartások jövedelmi viszonyaiból kellett volna kiindulni és ez alapján eltérő díjakat megállapítani. Igaz ugyan, hogy a szobaszám alapján számított díj igazságtalan (az ismerttetett támogatás alapján inkább kevés), de a háztartásban lakók száma alapján sem éppen rendjén való.

A július 1-től érvényes tarifa szerint az én esetemben 5 fővel számolva a szállítási díj több mint ötszöröse az eddiginek. Ha hozzáveszem, hogy a gázfűtésre történt átállítás miatt az elszállított szemét mennyisége legalább a felére csökken, akkor a díjemelés több mint tízszeres. Mivel a háztartási hulladék jelentős részét komposztálom (bizonyára nem egyedül) így hetente még egy kukára való szemetem sem gyűlik össze. Tisztelettel kérdezem: miért fizessek én ugyanannyit (vagy többet) mint akitől mondjuk 2-3 kuka szemetet viszne el? Utcán járó ember lévén látom a házak elé kirakott kukákat. Ezt az összegyűjtést végző dolgozók is nagyon jól tudják (vezetőik ezek szerint nem) s azt is, hogy a kirakott kukák száma nem a házból lakók számával egyenes arányban növekszik.

Javaslatom: Minden háztartás az elszállított szemétmennyiség (ürített kukák száma) után fizessen.

Ennek a módszernek a rendszerét dolgozzák ki az illetékesek. Addig pedig az új szállítási díj fizetését függessze fel a testület mert egy igazságtalan módszer helyett egy másik igazságtalant ne vezessünk be.

Viola János Kápolna u. 129.

Örömmel vettük és közzéteszük Viola János úr levelét, mivel a helyi lap feladata, hogy a lakosság és a mindenkori önkormányzat között közvetítsen. Mint a lap szerkesztője azt vallom, hogy a párbeszéd alapfeltétele a valós tények feltárása és korrekt megítélése, a kompromisszum keresése. A problémát átélő polgár szintjén közelítem meg a levélben leírtakat, hiszen éppúgy mint 12.000 vörösvári polgár, magam is érintve vagyok. De mégis, a kényszerítő tényeket nem lehet elhallgatni, ezekkel és nem érzelmekkel, érzésekkel kell vitába szállni. E gondolatok és a valóság feltárása jegyében, becsülve az erős kritikai észrevételezést, eljártam az illetékeseknél, tájékoztatást kértem Horváth Miklós úrtól, a Község gondnokság vezetőjétől, a következők szerint: Előző havi számunkban a polgármester úr a „támogatás” oldaláról mutatta be a kérdés problematikáját. Hadd említsem meg itt, hogy a döntéseket kizárólag a Képviselő-testület hozza, a polgármester e testületnek ugyanolyan tagja, mint bármelyik képviselő, jóllehet a kötelezettségei ezen túl terjednek. A „Beszéljük meg” szóhasználat e közérdekű rovatunknak csak a címét jelenti, a tényeket tartalmazza, célja a polgárok informálása, „megbeszélésről, rábeszélésről” nem lehet szó.

De lássuk a valóságot, a Képviselő-testületi döntés hátterét, indokoltságát, ugyanis ez hiányzik a szóban lévő írásból. A Község gondnokság könyvelési adatai szerint – bázisként véve – 1992-ben a szemétszállítási ráfordítás 8 millió 166 ezer forint volt. A lakossági befizetések 3. millió 393 ezer forint bevétel származott. Itt jön a „támogatás”, valójában a községi költségvetésből 4 millió 773 ezer forintot kellett a hiány fedezetére fordítani. Valljuk be őszintén, mint a szolgáltatást élvező polgár, az 1991-ben megállapított szobánkénti 20 forint „szemétdíj” összegében nem elégséges, már elavult. Ha figyelembe vesszük, hogy évenként 15-20%-os infláció, árváltozás volt és gyűrűzött be a szolgáltatás minden költségénél és erről senki sem tehet, de emelkedtek a lakossági jövedelmek is. A változatlan díj mellett kb. 6-7 millió forintot kellene elvonni a községi költségvetésből, más fontos feladatok (útépítés, csatornázás stb.) rovására.

Az új díjtétel mellett – évi 721 forint személyenként – csak kerekítve, becslésszerűen számítva: Vörösvár 3.500 családjára, 12.000 lakosszáma alapján 2,9 fő, egyszerűség kedvéért 3 fő az

átlag családtag szám. Ennek megfelelően elméletileg kivételre kerül kb. 8 millió 600 ezer forint szállítási díj. Természetesen ez nem valósul meg, hiszen a 14 éven aluli gyermek után csak a fele összeget kell fizetni, a korábbi szobaszám mellett is az egyedülálló személyre, két személyre havi 60, illetőleg 120 forint jut. A három fős családra 180, 14 éven aluli gyermekkel 150 forint jut. Mindezek mellett az említett cikkben szó van a szociális támogatásról rászorultság esetén, tehát a díjemelés még mindig nem fedezi az önköltséget, esetleg 1-2 millió forinttal mérsékelheti a költségvetés terhet. A levél szerinti javaslat arra is irányul, hogy fizessenek a szemét mennyisége alapján, az ürített kukák száma alapján. Horváth úr kifejtette, egyetértene a javaslattal de ennek technikai-személyzeti feltételei nem teremthetők meg. Gépeik korszerűtlenek, a személyzettől nem lehet elvárni, hogy naponta a kukák, edények százait emelgetik, de a mennyiséget is tartsák számon, ami egyébként végnélküli vitákhoz vezetne. Azt is megemlítette, hogy a kukákban nem csak háztartási szemét van, megtalálható építési-lomtalanítási hulladék, kerti gaz, gallycso-mók, salak stb., nekik csak a háztartási hulladékot kellene elvinni, de minden kitétt hulladékot elvisznek, ezt a szállítók javára kellene elismerni. A mennyiség szerinti díjfizetés a szállítás oldaláról azért sem valósítható meg, mert a község teljes területét be kell járni a járműveknek, a költséget lényegesen nem csökkentené, ha egyes házakból néha-néha nem vinnének el szemetet, ami egyébként ritka eset.

A probléma lényege valójában az, hogy a szemétdíj inkább adóként funkcionál, a költséget legalább megközelítően szét kell osztani a lakosokra. Egyben azt is figyelembe kell venni, hogy a közművesítések költségeinek beszámítása miatt a lakóházak tulajdonosai széles körben mentesülnek a házhoz kapcsolatos helyi adó fizetése alól. A lakossági helyi adók évi összege kb. 17 millió forint volt, ebből a kb. 6-7 millió forint szemétdíj hiány csak a többi községi beruházás csökkentésével volna fedezhető.

Az előbbieket miatt kényszerült az önkormányzati testület erre a népszerűtlen de anyagilag elkerülhetetlen döntésre. Ezért kérte a polgármester a testület nevében a polgárok megértését.

(Szerkesztő)

Orvosi tanácsok . . .

A halláscsökkenéssel járó betegségekről

A halláscsökkenés igen kellemetlen betegség. Zavarhatja a térbeli tájékozódást – pl. a közlekedésben –, az emberi kapcsolatokat – romlik a beszédmegértés, állandó félreértések adódnak, kényszerűen hangossá válik a rádiózás, tévézés –, és befolyásolhatja a pályaválasztást is. A nagyothalló ember idővel befeléforduló, gátlásos lesz.

Még napjainkban is sokan tűrik békés megadással ezt a helyzetet, pedig a nagyothallás tulajdonképpen tünet, melynek hátterében többféle betegség állhat, s ezek legtöbbje szerencsére megelőzhető, vagy gyógyítható. Ha gyógyításra nincs mód, maga a nagyothallás javítható hallókészülék segítségével.

Röviden tekintsük át a leggyakoribb okokat és a lehetséges segítség módját.

A veleszületett nagyothallás és a siketnémaság egyik lehetséges oka öröklődő betegség, vagy az anya terhessége alatt elszenvedett fertőző betegség – pl. rubeola –, vagy a terhesség alatt szedett bizonyos gyógyszerek, vagy szülés alatt keletkezett károsodás.

Ezek megelőzésében nagy szerepe van a genetikai tanácsadásnak, a terhesgondozásnak, ahol az édesanya tanácsot kaphat a gyógyszereszedésről. Fontos, hogy ezt időben észrevegyük – erre szolgálnak a szervezett szűrővizsgálatok is –, és ebben komoly felelősség hárul a szülőkre, a gyermekorvosra, gondozói hálózatra, a pedagógusokra. Ilyenkor a gyermek szellemi fejlődése és a pályaválasztás a tét.

A zajártalom századunk egyik legnagyobb problémája, százazrekre tehető hazánkban is a zaj miatt nagyothallók száma. Főleg a nehéziparban, textiliparban dolgozók veszélyeztetettek. Sajnos napjainkban egyre zajosabb a közlekedés, egyre hangosabb a szórakoztatás, egyre elterjedtebbek a sétálómagnók is. A zaj észrevétlenül dolgozik! A zajártalmat csak megelőzni lehet, egyrészt egyéni zajvédő eszközökkel, másrészt a technika fejlesztésével. A zajban dolgozókat rendszeresen szűrik, nemcsak munkábaállás előtt, de közben is.

A sétálómagnók és HIFI tornyok hangerőszabályozója azonban a Mi kezünkben van! A zaj által károsodott hallás is hallókészülékkel javítható.

A középfül idült gyulladásos betegségei, mikor a dobhártya lyukas, időnkénti fülfolyás jelentkezik, sőt a gyulladás miatt a hallócsontocskák is sérülhetnek, csak fülműtéttel gyógyíthatóak.

Ezen idült fülbetegségek is jó részt megelőzhetőek, ha a heveny középfülgyulladások időben kerülnek a szakember kezelésébe, aki azt szakszerűen és fájdalommentesen tudja gyógyítani. A megelőzést itt is már gyermek vagy akár csecsemő korban kell kezdeni. Az időben eltávolított – gyakori náthát, arcüreggyulladást, torokgyulladást is okozó – torok- és orrmandula végső megoldást jelenthet, nemcsak a fájdalmas, heveny középfülgyulladások megszüntetésében, és a betegség idültté válásában is. Az időskori nagyothallás a belsőfül és a hallóidegi pályák korral járó „elfáradásának” eredménye. Bizonyos betegségek „sürgethetik” a kialakulását vagy fokozhatják a sú-

lyosságát. Különösen fontos a magasvérnyomás, az érlemezsedés és a cukorbetegség karbantartása. A korral járó nagyothallás vitaminokkal és értégtáttókkal karbantartható, de javítani a halláson csak hallókészülékkel lehet.

A nagyothallás hirtelen is kialakulhat, szinte egyik napról a másikra. Ilyenkor a betegek többsége hamarabb fordul szakemberhez, mivel a hallás hirtelen elvesztése igen ijesztő. Oka gyakran egyszerű, pl. fülzsírdugó zárja el a hallójáratot, és azonnal gyógyítható is. Máskor vírusfertőzés, keringési zavar, vagy bizonyos gyógyszerek szedése okozza a bajt, mely párnapos kórházi kezeléssel az esetek nagyrésztében gyógyítható!

A nagyothallás valószínű okát gondos és fájdalomtalan vizsgálat után fül-orr-gégészeti szakrendelés hivatott megállapítani, ahol kellő felvilágosítás után a legkorszerűbb ellátásban részesülhet minden halláskárosodott beteg.

Dr. V. E.

Simon Lajos:

Magam gyógyítása

*Legelőszőr is úgy csinállok,
mint az ősemler: talpra állok,
s aztán, mint más a köpenyét,
forogtom kertem fővenyét.
Ahogy a kor nekem beintett,
jó, száraz lóganéjjal hintett,
már nem is én-fáim tövét.*

*. . . de tenni jó, hát nekilátok.
Nem ám embernek vermet álok,
magamnak sírgödröt se válok.*

*S ha nő itt bíborló retek,
meglehet, keresztet vetek,
s végezvén boldogan megállok.*

A járóbetegek gyógyfürdő ellátásáról

A 26/1992. (II. 12) Korm. rendelet felsorolja a tb-támogatással igénybe vehető fürdő-gyógytényezők fajtáit. Ezek:

- termál-gyógymedence, hévizi tófürdő;
- termálkád-fürdő;
- iszappakolás, iszapfürdő;
- súlyfürdő;
- szénsavas fürdő;
- orvosi gyógymasszázs;
- víz alatti víz sugármasszázs;
- víz alatti csoportos gyógytorna;
- csoportos gyógyúszás 18 éves kor alatt.

Az utalványok azokban a gyógyfürdőkben válthatók be, amelyekkel a tb megyei igazgatóságai szerződést kötöttek. Ez utóbbinak a feltétele, hogy a gyógytényezők szolgáltatónál legalább négyfajta kezelés kiszolgáltatására legyen lehetőség.

A gyógyfürdőellátások rendelését, a tb-támogatás összegét és az elszámolás módját a kormányrendelet 5/1993. NM rendelet szabályozza.

Milyen jogcímen és ki rendelhet kezeléseket:

rehabilitáció keretében a reumatológus, fizioterápiás, illetve mozgásszervi rehabilitációs szakorvos; gyógyúszás esetén (18 éves korig) az illetékes szakorvos;

- csecsemő- és gyermekgyógyász;
- mozgásszervi rehabilitációs szakorvos;
- ifjúsági szakorvos (iskolaorvos);
- ortopéd szakorvos;
- gyermekneurológus;
- gyermekgyógyász, kardiológus;
- haematológus;
- gyermeksebész, illetve traumatológus;
- tüdőgyógyász.

Egyéb esetekben szakirányú orvos javaslata alapján a háziorvos, házi gyermekorvos.

A kezeléseket a beutaló orvos gyógyfürdőutalványon rendeli, amelyhez a szakmai kezelőlapot is mellékelni kell.

A rendelet kimondja, hogy a gyógyfürdőutalvány 12 hétig érvényes, de 4 héten (1 hónapon) belül meg kell kezdeni a kúrát. Az ORFI Szakmai Kollégiuma állapította meg, hogy csak a kúraszerű kezelések terápiás hatásúak, így a *társadalombiztosítás is csak a korszerű kezeléseket támogatja*.

A rendelet meghatározott gyógytényezők fix tb-támogatási árát a Népjóléti Közlöny melléklete tartalmazza, a következők szerint:

Kódszám	Kezelés fajtája	Támogatás (Ft/kezelés)
01	termál-gyógymedence, hévizi tófürdő	60,-
02	termálfürdő	65,-
03	iszappakolás, iszapfürdő	60,-
04	súlyfürdő	90,-
05	szénsavas fürdő	120,-
06	orvosi gyógymasszázs	110,-
07	víz alatti víz sugármasszázs	150,-
08	víz alatti csoportos gyógytorna	75,-
09	csoportos gyógyúszás 18 éves kor alatt	45,-

Kinek jár várandósági pótlék?

Január 1-jét követően a gyermeket váró nők **terhességük 12. hetétől várandósági pótlékban** részesülnek, amelynek célja, hogy könnyítse a gyermeket váró nő életkörülményeit, és anyagilag is támogassa a magzat egészséges fejlődését biztosító **órkorszerű táplakozást**. A várandósági pótlékre jogosultságot a terhességet megállapító szülész-nőgyógyász igazolja, amit a gyermeket váró nő választása szerint vagy a munkáltatójánál működő társadalombiztosítási kifizetőhelyen, vagy a megyei társadalombiztosítási igazgatóságon adhat le. A várandósági pótlék első ízben annak a hónapnak az első napjától jár, amelyben a terhesség a 12. hetét betöltötte, amennyiben a gyermeket váró nőt addig **terhesgondozásba vették**. Ha a gondozásba vételre későbbi időpontban kerül sor, akkor a pótlék a gondozásba vétel hónapjának első napjától jár. A várandósági pótlék lényegét tekintve tehát **megelőlegezett családi pótlék**, hiszen a gyermek megszületésének hónapjától a várandósági pótlékot azzal azonos összegű családi pótlék váltja fel.

Jó, ha tudja.....

Kiknek nem kell fizetniük tévé-előfizetési díjat?

A tévé havi előfizetési díjának kifizetése sokakat, de különösen a nyugdíjasokat hozza vagy hozhatja nehéz anyagi helyzetbe, készítheti a tévé nézésről való lemondásra. Azért, hogy erre minél kevesebben kényszerüljenek, ismertetjük a pénzügyminiszternek azt a rendeletét [a 33/1991. (III. 18) PM rendeletet], amelynek értelmében **mentesül az előfizetési díj megfizetése alól:**

– az egyedül élő, 70 éven felüli személy;

– az önálló háztartásban élő házaspár, illetve az élettársak, ha mindketten 70 éven felüliek;

– az a 70 éven felüli személy, aki önálló nyugdíjjal, keresettel vagy egyéb jövedelemmel rendelkező, közeli hozzátartozója ellátásáról gondoskodik. Közeli hozzátartozók: a házastárs, az egyeneságbeli rokon – szülő, nagyszülő, unoka –, az örökbe fogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbe fogadó, a mostoha- és nevelőszülő, valamint a testvér, továbbá: az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a jegyes, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa;

– a 100 százalékos hadirokkant;

– a súlyosan látás- és hallássérült, valamint az I. és a II. csoportbeli rokkant.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság az I. és a II. csoportbeli rokkantsági nyugdíj folyósításának megkezdésekor vagy a rokkantsági nyugdíjas kérelmére **igazolja a tévé-előfizetési díj alóli mentességhez szükséges rokkantsági csoportot**.

Az előfizetési díj megfizetése alóli mentességet az kérheti, akinek a tulajdonában televíziókészülék van. A kérelmet a díjbeszedéssel megbízott szervhez – általában a lakóhely szerinti illetékes posta-igazgatósághoz – kell írásban benyújtani.

Környezetvédelem

Környezetünk és egészségünk védelmében

– nem csak állatbarátoknak –

Kedves Olvasó!

Ebben a hónapban a leggyakrabban előforduló és legsúlyosabb – sokszor elhullással végződő – vírusos fertőző betegségekről ejtek néhány szót.

Kutyáink talán legrettegettebb megbetegedése a **parvovírus okozta bélgyulladás**. Erre minden korú állat fogékony, de a legnagyobb veszélynek a kölykök vannak kitéve (7-8 hetes kortól!). A vírust a megbetegedett állatok (belsővel) terjesztik, de pl. lábbelivel is behurcolható. A kórokozó nagyon ellenálló, de alapos takarítással, hypós fertőtlenítéssel megsemmisíthető. A betegre jellemző a teljes levertség, hányás, étvágytalanság, súlyos hasmenés, a széklet jellegzetesen bűzös és véres is lehet. Az oltatlan kutyák néhány nap alatt kiszáradnak és elpusztulhatnak.

A betegséget – mivel a vírusok ellen nincs gyógyszer – csak tünetileg lehet kezelni, de azt viszont minél előbb el kell kezdeni! A fertőzés védőoltásokkal megelőzhető, melyeket 6-8 hetes kortól célszerű adatni.

Másik nagyon gyakran előforduló, hasonló súlyosságú betegség a **szopornyica**. A kórokozó vírus a kilehelt permittel, tehát az egymással érintkező kutyák között terjed. Jellemző tünetek a bágyadtság, láz, nyálkás, gennyes orr- és szemfolyás, torokgyulladás, hányás, hasmenés. Későbbiekben idegrendszeri tünetek, bénulások, görcsök is előfordulhatnak. A tüneti kezelést – a másodlagos fertőzések elkerülése a fő cél – minél előbb el kell kezdeni. Megelőzése szintén védőoltásokkal lehetséges.

Újabban terjedőben van a **Corona-vírusos hasmenés**, mely a parvovírushoz hasonlít (hányás, bűzös hasmenés stb.), de nem olyan súlyos kimenetelű, és csak ritkán (főleg kölyköknél) okoz elhullást. Nemrég került forgalomba a betegség elleni kiváló oltóanyag!

Macskák fertőző gyomor és bélgyulladásának vírusát a beteg állatok váladékaikkal, bélsárral ürítik. Fertőzés után 2-4 nappal súlyos levertség, láz, hányás, hasmenés

jelentkezik, majd kezelés hiányában néhány nap múlva elhullás is bekövetkezhet.

Macskáknál nagyon gyakoriak a **felső légutakat megbetegítő vírusok**, melyek a beteg állatok köhögésével, tüsszögésével ürülnek és fertőznek. Jellemző tünet még a láz, nyálkás-gennyes orr- és szemfolyás. Macskák ezen vírusos betegségeit megelőzhetjük kombinált védőoltásokkal, melyeket már 8 hetes kortól érdemes adatni.

Kölyök kutyáinkat és macskáinkat, – amíg nem kapják meg az alap védőoltásokat – szigorúan tartsuk távol oltatlan és különösen a kóbor állatoktól. Évente ismétlő oltásokkal folyamatosan védetté tehetjük kedvenceinket.

Az **Aujeszky-féle betegség** kutyáknál és macskáknál egyaránt halálos kimenetelű. Fenntartó forrása a fertőzött (de nem beteg!) sertés. A húsevő állatok a nyers, fertőzött sertéshústól betegszenek meg és egyes testrészüket (főleg szájszeglet) kíméletlen vakarása után kimerülten fekszenek, nyögnek, majd elpusztulnak. **Megelőzés:** sertéshúst nyersen sohasse etessünk!

Dr. Saufert Gyula
Vörösvári Kisállatklinika
Szegfű u. 24.

Környezet védelem . . .

Természet? Védelem?

E szó különválasztását egy tűzeset és annak észlelése, valamint az oltásban való részvételem indokolja. Nem saját magasztalásom, hanem egyszerű vörösvári polgár és környezetvédő tag gondolatait hallják.

Környezetvédelem! De nagy szó, hallottuk már évekkal ezelőtt Bős és Nagymaros kapcsán. Mi természetszerető emberek azt hittük, Pilisvörösváron most jött el a mi időnk. Sajnos, mit látunk községünkben, környékünkön? Szemét, piszok, amerre a szem ellát (pl. Bányató utca, Ady Endre utca stb. . .).

Megtelt községünk szeméttelpe? Keressünk másikat! „Ej, ráérünk arra még!” Megszűnt a MÉH-telep?

Keressünk másikat! „Ej, ráérünk arra még!” Szennyezettek vizeink? Vezessük vissza a patakokat! „Ej, ráérünk arra még!” A patak visszavezetésére példát is tudok hozni: Két éve szervezi, tervezi a horgászegyesület vezetősége a patak visszavezetését a „Slötyibe”. A telektulajdonosok beleegyezésével a patak nyomvonalán megtörtént a megosztás, természetesen az egyesület, illetve a tagság pénzéből. 375 felnőtt négyhetes munkája után a tó újra oxigénhez jutott, szinte jelképes anyagi hozzájárulással. De a Polgármesteri Hivatal gátolta:

1) Elvi terv (kis pénzért)

2) Műszaki terv (nagy pénzért)

3) Kivitelezés! – Talán még megérjük!

Nem szeretnék vádolni, mert tudom, hogy sok pozitív intézkedést is hoznak a Képviselő-testület tagjai, de oda kéne figyelni, hogy az igazgatók az iskolákban miért cserélődnek évente? Lemond az oktatási bizottság. Lemond a környezetvédő bizottság elnöke, holott a természet védelmét, megbecsülését az oktatáson keresztül kellene az óvodáskortól a felnőttkorig magukba szívni az embereknek. Ki tudna többet tenni a környezetért, mint dr. Baska Ferenc?

Van egyéb dolog is, ami kétes gondolatot vált ki belőlem: pl. kell az iskolai tornaterem, a bányatelepi parkoló, a nyugdíjas klub, szükség van kulturális központra, és kell a Templom tér rendezése. De vajon ugyanilyen sürgős volt a Szabadság út meghosszabbítása, vagy a nyugdíjas klub parkosítása, ennyire sürgős volt mikrobusz a klubnak? Ezek óriási pénzek, és fontossági sorrend szerint egy új szeméttelép kialakítása égetőbb lett volna. Értékeink közül már sokat elvesztettünk, (Lásd: Szent János tó), de meg kéne menteni a még meglévő állapotunkat, esetleg jobbra fordítani. Bízom abban, hogy nemcsak jómagam és környezetvédő társaim segítünk e harcban, hanem minden vörösvári polgár hozzánk csatlakozik.

Tisztelettel:

Thiel László

A Környezetvédő Egyesület tagja

Környezetvédelem

A környezetvédelem iránti elkötelezett, szenvedélyes szavakat a tényállás pontosítása, informálás céljából egészítem ki – kérdezve a község tisztaságával kapcsolatos helyzetről Horváth Miklós urat, a Községgondnokság vezetőjét. A leírtak észlelése céljából az érintett helyszíneket is megtekintettem.

Mi a valóság, a tényleges helyzet? Mindenütt szemét, piszok, amerre a szem ellát Vörösváron? Hadd mondjam mindannyiunk nevében: nincs! Ez az állítás esetleg a külterületre igaz, Horváth úr szerint is. Sajnos, vannak illegális lerakások, amiket csak az észlelés után tudnak időnként összegyűjteni és elszállítani. Úgy tűnik a levélből, mintha a Környezetvédő Egyesület nem igyekezne eredményt elérni a lakosság körében, ne szemeteljen, ne dobálja a szemetet az utcára. Ez nem így van! Az Egyesület és aktivistái folyamatosan törekednek tettekkel, szóban, írásban a község szépítésére, az értékek mentésére. Vörösváron hagyomány volt, hogy minden szombaton söpörtek, sokan még ma is ezt teszik az utcán, a ház előtt. Ehhez kellene visszatérni, önként, magunktól, magunkért, a község rendjéért. Egyszer vidéken járva, egy német autóból kiszólva hallottam: „Smutzland!” Értelmezésem szerint piszkos ország! Szinte elpirulva, nemzeti büszkeségemben sértve láttam, az a hely valóban úgy nézett ki, amint a levélíró mondta. A következő többi, sok helységben az utakon, a házak előtt a rendet, virágokat láttam és tisztaságot. A „német vendég” minősítését már valóban sértésnek éreztem. De mégis igaz, a kivétel alapján ítélnék meg, általánosítanak. Ezt ne engedje senki Vörösváron, tegyük ellene. Mi van a Méh-telep? A község az oka, hogy megszűnt? A valóság az, hogy a község bejáratát „díszítő” hulladéktömeg megszüntetése javított a község képén. De nem a község, az önkormányzat szüntette meg a csúnya lerakatot, hanem az ingatlan tulajdonosa. Az információ kedvéért jegyzem meg Horváth úr tájékoztatása alapján: az Ady E. utcában, a „Strabag” telepén működik hasznosítható hulladék felvásárlás Zamecsnik Tivadar és Józsa János vállalkozók kezelésében.

Mi van a községi szeméttelleppel? Kérdeztem Horváth úrtól. A jelenlegi telepünk a telítettség határán áll, ide már kizárólag csak a háztartási szemetet viszik, az egyéb hulladékot Pilisborosjenőre szállítják. Belátható időn belül nem lehet új telepet létesíteni, ennek hatalmas technikai és anyagi feltételei lennének, a jelenlegi telepet kell használni rétegesen, a tömörítés, kiválogatás, hasznosítás is

felmerült, de ez m³-ként 500,- forinttal járna. Arra volna szükség, hogy a társközségekkel összefogva regionális telepet hozzanak létre, ennek kell a fedezetét megteremteni.

A „kétes dolgoknál” leírtaknál mi a pontos helyzet? Mégis, mit értünk a „környezet” alatt? Azt a helyet, ahol élünk, ehhez tartozik minden, amit Thiel úr említett. A nyugdíjas klub parkosítása? Hadd áruljam el, az információk alapján: erre nem fordítottak külön és rengeteg pénzt! A volt „Szaki” megmentése, új közérdekű célra fordítása, a kopár udvar rendezése, virágba borítása, Vörösvár környezetének itteni szépítése a lakossági összefogásnak a legjobb példája volt. Annak idején megköszöntük a polgárok önzetlen munkáját, ilyenekre kellene biztatni a vörösváriakat. Még annyit: a klubnak nem vettek mikrobust, a Pilisi Medence Alapítvány segített, alacsony bérleti díjért adta használatra a buszt.

A Szabadság út aszfaltozása legalább olyan környezetépítés-védelem, mint a Templom tér és a becsatlakozó utak építése, nem túlzás, minden látáskor újra és újra gyönyörködve csodálhatjuk azt a szép „környezetet”, ami itt megvalósult.

A Szabadság út meghosszabbítása hasonlóhoz segít, erről az útról a Liget merőlegesen csatlakozó utcái megközelíthetővé válnak, az eddig „harckocsi”-terepnek számítható „út” most már korszerűvé vált, a környezetvédelem, szépítés újabb vörösvári példájaként.

Nem szívesen mennék bele személyeskedésekbe, de az említett bizottságok, elnökök lemondásának egészen más okai voltak, de a környezetért nem egy-egy bizottság vagy

személy tehet valamit, hanem az önzetlen és javító szándékú összefogás, és ennek már eddig is számos példája akadt. Azzal egyetértek, hogy az ifjúság nevelésért sokat, talán a legtöbbet tehet a pedagógus társadalom a környezetvédelem terén is, csak példaként említhetők a hajdani „papírgyűjtő” kampányok. A papír legfontosabb alapanyaga a természetből származik, az újrahasznosított hulladék a természetet mentené, bárhol a világon, egy-egy fát, vagy csak egy ágacskáját. Ezt kellene a gyerekekkel tudatosítani. Magam részéről csak biztatni tudnám a környezetvédőket és mindenkit, egyetértve és köszönve Thiel úr tiszteletre méltó ilyen irányú elszántságát.

(Szerkesztő)

Egyesület az Erdőkért

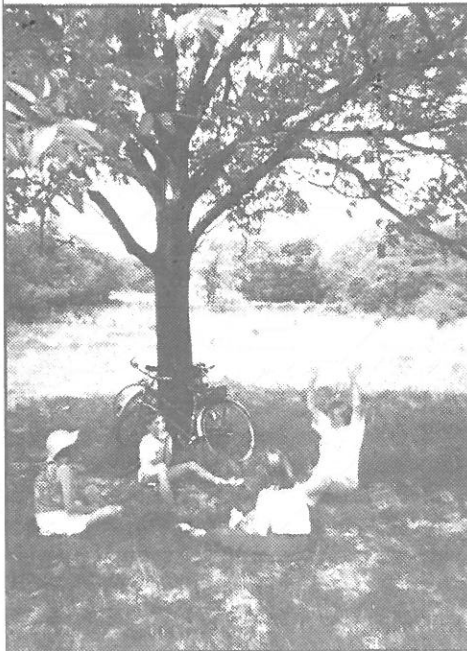
A július 20-án megalakult Magyarország Erdőkért Egyesület létrehívásának célja: országos társadalmi mozgalom megindítása az erdők védelméért, új erdők, ligetek, fasorok telepítéséért, a magyar erdőállomány értékének növeléséért. A mozgalom alapja az ifjúság. Ahogyan a zenei nevelés atyja, Kodály Zoltán, nagy tanítónk mondta: az anyaméhben kezdődik a természet szeretete, megbecsülése, kicsi gyermek korában megalapozódhat, amikor rácsodlik a szépre, s ez nem más mint a természet. Látásában elszegényedett gyermeket nevelünk, ha nem veszi körbe őket a természet. Vörösváron e kérdés különösen aktuális, környező erdőinken segíthetnénk.

Könyv nemzeti parkjainkról

Nálunk 21 éve a Hortobágyon alakították ki az első nemzeti parkot, amelyeket a *kiskunsági* (1975), a *bükki* (1976), az *aggteleki* (1985) és a *Fertő-tavi* (1991) követett. Ez utóbbi egyben része a leendő osztrák-magyar közös Fertő-tavi Nemzeti Parknak.

Minderről az Officina Nova kiadásában megjelent *Nemzeti Parkjaink* című kötetben olvashatunk. A könyvet írta és fényképezte Kapocsy György, a téma művészi fotósa. Minden mondatából a természet, az állat- és növényvilág értő és féltő szeretete érződik. Igen gazdag, színes gyönyörködtető fényképanyaga könyvének mondanivalóját is illusztrálja és kedvet csinál ahhoz, hogy természeti kincseinkhez tartozó parkjainkat minél többen keressük fel.

E könyv értékes kincse lehet minden környezetvédőnek.

Egyházi hírek, írások

Hiszem az örökéletet

Ha hiszed, ha reméled, ha várod akkor ez legyen cselekedeteid irányítója.

A mindenkor érvényes és igaz jézusi tanítás így hangzik felénk a 4. századból Nagy Szent Vazul a kappadociai Cezárea püspökének ajkáról.

Ó, ember utánozd a földet, és hozz te is termést, mint az, nehogy alávalóbbnak mutakozzál az élettelen anyagnál. Az ugyanis gyümölcsöt terem, nem azért, hogy maga élvezze, hanem hogy neked szolgáljon vele. Viszont ha te bármilyen jótett gyümölcsét is teremned, megtarthatnád azt magadnak, hiszen a jótettek érdeme és jutalma legtöbbször a cselekvőé marad. Enni adtál az éhezőknek; az a tied is lesz, amit neki adtál, mert majd kamatostól térül vissza az neked. Miként ugyanis a földbe eső búzamag is a magvetőnek hozza majd termését, ugyanúgy az éhezőknek adott kenyér is a jövőben nagy jutalmat szerez számodra. A földműves eredményéből tanulva fogj hozzá tehát te is a mennyei magvetéshez, írva van ugyanis: Vessetek magatoknak nagylelkűségben. /Oz. 10. 12./

Hiszen itt fogod majd hagyni földi gazdagságodat, még ha nem akarod, akkor is: ezzel szemben a jótetteiddel dicsőséget szerzel magadnak, és ezt

elviszed majd az Úr elé, amikor ott a mindenség Bírāja előtt a téged körülálló nép majd táplálónak és jótevő adakozónak fog nevezni, és olyan neveket ad majd neked, amelyek emberbarátságot és jószívűséget jelenetnek.

Te mégis szűkmarkú volnál anyagi javaidat arra fordítani, amiből oly nagy dicsőséget fogsz majd elnyerni? Majd Isten is meg lesz veled elégedve, az angyalok is dicsérni fognak majd téged, és ahány ember csak élt ezen a világon, mind boldognak fog téged hirdetni: majd az örök dicsőséget, az igazak koronáját, és a mennyek országát kapod meg jutalmul azért, hogy mulandó javaidat ily helyesen használtad fel. Nem kell aggódnod, és biztos a reményed erre a jutalomra. Rajta tehát gazdálkodj sokféleképpen mulandó javaiddal: légy nagylelkű, és jókedvűen adakozzál a szűkölködőknek, hogy elmondhassák rólad is: Bőséges adományt oszt a szegényeknek, nagylelkűsége megmarad örökke. /Zsolt. III. 9./

Mennyire nagylelkű és bőkezű adakozónak kellene lenned, milyen derűsnek, és mennyire kelle örülnöd annak a kapott jótéteménynek, hogy nem te koldulsz mások ajtajánál, hanem mások zörgetnek nálad!

És most mégis rosszkedvű vagy, és alig lehet bejutni hozzád, kitérsz még a találkozás elől is, nehogy esetleg bármi csekély dolgot is ki kelljen adnod a kezedből. Csak ezt az egyet tudod mondani: Nekem sincs, nem adok, mert én is szegény vagyok. Tényleg szegény vagy, és hiányzik is belőled minden jószág. Szegény vagy a szeretetben szegény az emberségben, szegény az istenhitben, és szegény az örök élet reményében.

A próféta által így szól hozzánk az Úr. Izaiás 58. 7-8.

Törd meg az éhezőknek kenyeret és a hajléktalan szegényt fogadd be házádba. Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal és előtted halad igazságod. Ha mezítelent látsz, öltöztess fel és ne fordulj el embertársad elől.

Imádkozzunk!

Istenünk, bennedbízók oltalmazója, aki nélkül semmi sem szent, semmi sem állandó: áraszd ránk bőségesen irgalmat, hogy irányításoddal úgy használjuk a mulandó javakat, hogy szívünk már most a maradandókhoz ragaszkodjék. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Labbant Lajos
plébános

Gazdaság

Bod Péter Ákos, a Magyar Nemzeti Bank elnöke nyilatkozott Magyarországi pénzügyi helyzetéről

Magyarország pontosan fizet

– A rendszerváltozás pillanatában mennyi volt az MNB devizatartaléka?

– A rendszerváltozásba az ország súlyos külső eladósodottsággal lépett be olyannyira, hogy megrendült a devizális helyzete: devizatartaléka mindössze egymilliárd dollárt tett ki.

– Milyen veszélyt jelentett ez Magyarországi számára?

– Megjelent a fizetéseképtelenség réme, amelynek következtében jónéhány külkereskedelmi kapcsolat megszakadt volna, s aligha számíthatott volna jelentős mennyiségű működő tőke beáramlására hazánkba. Antall József kijelölt miniszterelnök még a kormány megalakítása előtt kijelentette: Magyarország tartja magát a pontos fizetés elvéhez, ami kedvezően hatott az ország legfontosabb kereskedelmi és pénzügyi partnereire, s az MNB 1991-től újra kijutott a nemzetközi pénzpiacra, s a devizatartalékai napjainkban elérik az ötmilliárd dollárt.

– Mi a haszna ennek a tetemes tartaléknak?

– Súlyos veszteséget jelentene az ország számára, ha devizahiány miatt akadoznának a kifizetések. Hál'Istennek ilyen veszély nem fenyeget bennünket.

Mexikó és Törökország kategóriájába tartozunk

– Egyes politikusok és közgazdászok úgy vélik, hogy a devizatartalékok egy részét a munkanélküliség enyhítésére, a gazdaság élénkítésére, a költségvetési deficit csökkentésére stb. kellene fordítani.

– Ez lehetetlen, s egyben értelmetlen dolog. Nemcsak arról van szó, hogy a más pénzt nem lehet elkölteni, hanem az ország fizetőképességének köszönhetően a gazdasági élet minden szereplője biztonságban érzi magát: a kisbetétes a devizabetétjét, a vállalkozó az importhoz való hozzájutást, a külföldi beruházó a befektetett pénzt tudja biztonságban.

– Milyen hitelfelvevőnek tartanak bennünket külföldön?

– A volt KGST-országok közül rajtunk kívül csak a Cseh Köztársaság képes hosszú távra hitelt felvenni, kötvényt kibocsátani. Ebből a szempontból Mexikó és Törökország kategóriájába sorolnak bennünket.

– Hazánk ma már nem csak

Európában, hanem Japánban, sőt az Egyesült Államokban is kibocsát kötvényeket. Mi a célja ennek?

– Hogy a fennálló adósságtömeget az éppen esedékes lejárat pillanatában teljesíteni tudjuk: öt-hét-tíz éves lejáratú kötvényekkel tervezhetővé tesszük az örökölt adósság törlesztését.

Kezességvállalás egymillió forintig

– Ugyanakkor szinte menetrendszerűen leértékeljük a forintot? Meddig kell ezt folytatni?

– Amíg az áremelkedés nálunk gyorsabb, mint máshol. Ha nálunk például az ipari termelői árak egy évben 12 százalékkal nőnek, míg Németországban csak 2 százalékkal, akkor valamit tenni kell, máskülönben az exportőr rosszabbul jár, míg a behozatal egyre olcsóbb lenne. Ezért időről időre leértékelik a forintot. S mivel leértékelés után a behozatal forintban drágul, így maga is hozzájárul az árnövekedéshez. Emiatt csínján kell bánni ezzel az eszközzel.

– A kormány újra és újra elismerően nyilatkozik a lakossági megtakarításokról. Biztonságban tudhatják-e megtakarításaikat a kispénzűek?

– Igen. Júliustól egy új intézmény, az Országos Betétbiztosítási Alap lép érvénybe, amely bankonként és személyenként egymillió forintig kezességet vállal minden betétre. Akinek sokkal több megtakarítása van, az vehet állampapírt, ami kockázatmentes.

– Ön jó másfél évvel ezelőtt, a jogilag is független jegybank elnökeként kiszámítható és megbízható intézményt ígért.

– Nyugodt szívvel mondhatom, hogy a nemzet bankját ilyennek tekintik belöldön és külföldön egyaránt. Fontosnak tartom a közérthető és világos tájékoztatást, hogy oldódjék az a titokzatosság, amely még ma is körülengi a pénzügyeket.

– Ezekben a napokban a nemzetközi Valutaalappal tárgyalnak. Mi a tárgyalások tétje?

– Olyan megállapodáson dolgozunk, amely a nemzet érdekeit szolgálja és amely bizonyosan betartható. Kemény feladat lesz azt elérni másokkal együtt, hogy a kereskedelmi bankok óvatosan, szakszarűen járjanak el, ugyanakkor hitelezzenek, megfizethető kamatfeltételek mellett a piacképes, ígéretes vállalkozásoknak.

ÚJSZÜLÖTTEK

Június

- Koch Márta**
Koch János, Mendi Márta
- Diószegi Dávid**
Diószegi Jenő, Wohl Vilma
- Neubrand Kálmán**
Neubrand Gábor, Moncsay Veronika
- Krupp Ádám**
Likó József, Krupp Éva
- Martos Máté**
Martos Tamás, Mendi Rita
- Fazekas Gergő**
Horváth Béla, Frűwirt Gyöngyi
- Halmschlager Zsófia**
Halmschlager Márton, Rumpi Ilona
- Scheller Zoltán**
Scheller Zoltán, Huy Zsuzsanna
- Hegyvári László**
Hegyvári István, Denk Ibolya
- Béres Zsolt**
Béres István, Kollár Anna

Július

- Székely Márton**
Székely Ferenc, Wohl Magdolna
- Babett Péter**
Babett József, Surugli Magdolna
- Falus Krisztina**
Falus Péter, Kósa Erzsébet
- Molnár Nicolett**
Molnár Andrea
- Démuth Ákos**
Démuth László, Huber Zsuzsanna
- Izsák Eszter**
Izsák Attila, Marlok Zsuzsa
- Szőnyi Dóra**
Szőnyi Tamás, Schuck Szilvia
- Altbacker Terézia**
Altbacker István, Kiss Terézia
- Haluk Bettina**
Haluk Zoltán, Kepler Teréz

Aratás – gondokkal

Raskó György államtitkár: biztosított a kenyérünk

Az aszály miatt a kalászos gabonák hozama termésmennyisége az idén jelentősen csökken. A várható termés kilátásokról szólva **Raskó György**, a Földművelés-ügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára elmondta:

– Búzából hektáronként 3800 kilogrammos termésátlaggal, összesen 3 millió 800 ezer tonna, őszi árpából hektáronként 3700 kilogrammos átlaggal, összesen 700 ezer tonna terméssel, tavaszi árpából pedig hektáronként 2800-2900 kilogrammal, összesen mintegy 660 ezer tonna terméssel lehet számolni. Így kalászos gabonából összesen mintegy 5 millió tonna feletti terméshozam várható. Ez kielégíti a hazai szükségletet. Mennyiségi szempontból tehát nem lesz gond a hazai ellátásban. Ami az egymillió tonna

búzaexportunkat illeti: *a rendkívül alacsony exportárak miatt nem vonzó most az étkezési búza exportja.* Most nem szabad eladni a búzát, a keleteurópai orosz piacokon jelen pillanatban legjobb esetben is 90 dolláros árat lehet elérni, amely a termelőknél nem több 75 dollárnál, azaz az exportár most nem éri el a 7000 forintot sem. A Közös Piac országai sem jöhetnek számításba, hiszen 30 millió tonna fölösleges étkezési búzával rendelkeznek. Ezért nem is számíthatunk arra, hogy az exportárak a közeljövőben emelkedni fognak, így távolabbi – például arab – piacok után kell nézni.

– *Mekkora az aszály miatti terméskiesés?*

– 1990-ben 50 milliárd forint, tavaly 30 milliárd forint, az idén

pedig már ezideig 10 milliárdra tehető az aszálykár. Az elmúlt három évet tekintve tehát körülbelül 100 milliárd forint értékű a terméskiesés, a jövedelemkiesés pedig 15 milliárd. Ennél nem kerülne többre az öntözőművek kiépítése sem.

– *Milyen keret terhére folyósítják majd az aszálykárok enyhítésére a 2,5 milliárdos pluszkiadást?*

– A kormány és a minisztérium közötti megállapodás értelmében egyelőre az FM kerete terhére megy az aszálykárok rendezése. Amennyiben további nem várt események történnének, őszel újra le kell ülnünk tárgyalni ebben az ügyben a kormánnyal.

Versenytergyalási felhívás

Pilisvörösvár Polgármesteri Hivatal (2085 Pilisvörösvár, Bajcsy Zs. tér 1.) mint kiíró, versenytergyalást hirdet építési vállalkozók részére **Pilisvörösvár Semmelweis u. 4. sz. alatti épület felújítására.**

A feladatokat illetve a pályázat feltételeit tartalmazó kiírást a Polgármesteri Hivatal műszaki csoportjánál lehet átvenni 5.000 Ft + ÁFA a Pilisvörösvári OTP-nél vezetett MNB 219.98038 sz. számlára történt befizetés ellenében. Ez az összeg vissza nem téríthető. Az ajánlat elkészítéséért a pályázó pénzbeni igényt a megbízó felé nem számolhat el.

A pályázó feladatai:

- az épületen belül 2 lakás kialakításának megtervezése
- az ESTO Építészeti és Szolgáltató KSZ 19.040/88 számú szakvéleménye alapján az épület felújítása és a lakások kialakítása.

Főbb munkamenet:

- szigetelés
- tetőszerkezet bontása és újraépítése
- lépcsők cseréje

- nyílászárók cseréje
- kémények újraépítése
- vakolás (külső, belső)
- épület lábazat felújítása.

A pályázat beadási határideje:

1993. augusztus 16. 11 óra.

A pályázat bontási ideje:

1993. augusztus 16. 11 óra 30 perc.

Helyszíni bejárás, egyúttal a feltett kérdések beadása:

augusztus 5. 10 óra.

Eredményhirdetés:

a Testületi döntéstől függően 1 hónapon belül.

Pályázati feltételek:

versenytergyalási ajánlat teteles költségvetés

szerződéstervezet benyújtása a kért mellékletekkel együtt.

A versenytergyalási ajánlat nyomtatványát a dokumentáció tartalmazza.

A csekkre „Pilisvörösvár Semmelweis köz” megjelölést kérjük ráírni.

Az ajánlatokat zárt borítékban „Pilisvörösvár Semmelweis köz” megjelöléssel kell leadni.

Felhívás

A Pilisvörösvári Ifjúsági Tábor (Balatonfenyves, Balatoni út 14. sz. alatti) üdülőjében utószezonban 1993. szeptember 05. napjától történő üdülésre jelentkezést hirdetünk.

Térítési díjak étkeztetés nélkül:

diákoknál: 300,- Ft/fő/nap

felnőttek: 350,- Ft/fő/nap

A térítési díjak a szállást és az egyéb tábori szolgáltatásokat foglalják magukban azzal a kitételrel, hogy a konyha használata csak a gondnok felügyelete mellett, teljes anyagi felelősséggel történhet.

A térítési díjat az üdülés megkezdése előtt legalább 10 nappal a Pilisvörösvári Polgármesteri Hivatal részére kell befizetni a visszaigazolással átadandó elszámolási utalványon.

Lemondást – és ezzel együtt térítési díj visszafizetést is – csak a turnus kezdetét megelőző 10 napig fogad el a Polgármesteri Hivatal.

A részvétel a táborban – a térítési díj befizetését követően – csak a Hivatal által megküldött „beutalójegy”-el lehetséges.

Jelentkezés: ügyfélfogadási napokon a Hivatal pénztárában.

PILISTEX

MINDENT EGY HELYEN!

Textíliák, jogging- és pólóanyagok,
pamutkelmék, egyéb méterárúk, kellékek,
napi tartós élelmiszercikkek, háztartási vegyiárúk, festékek

NAGY VÁLASZTÉKBAN!

**SINGER varrógépek,
BURDA szabásminták!**

Viszonteladóknak, készítőknak nagykereskedelmi áron minden,
ami textília!

Pilisvörösvár, Fő út 117-119. Telefon: 30-372 és 30-369.

PILISTEX

M Á R F E S T É K I S!

Tájékoztatjuk kedves vásárlóinkat,
hogy a

PILISTEX

**megnyitotta a fenti címen
festéküzletét.**

Iparosoknak nagykereskedelmi áron
(10% kedvezmény) árusítunk.

„Pilisvörösvár Ma” a nagyközség lapja, megjelenik havonta.

Felelős kiadó: Botzheim István

Felelős szerkesztő: dr. Havasi László, Pilisvörösvár, Szent Erzsébet u. 14.

Nyomdai előkészítés: Nógrády Attila, Pilisvörösvár, Fő út 47. Tel.: 06-26/30-170.

Készült: a Pro Homo Nyomdában